

TÜRKÇE YETERLİK SINAVI (TYS)

UYGULAMA YÖNERGESİ

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	2
Genel Hükümler.....	2
Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) Nedir?.....	2
Sınava Kaydolmak.....	3
Sınav Ücreti.....	3
Sınavın Bölümleri.....	3
Sınav Dokümanları.....	4
Sınavın Süresi.....	4
Sınav Tutanağı ve Yoklama Listesi.....	5
Sınavın Uygulanması.....	5
1. Oturumun Uygulanması (okuma, dinleme).....	5
2. Oturumun Uygulanması (yazma).....	6
3. Oturumun Uygulanması (konuşma).....	7
Sınavın Adımları.....	8
Sınavın Değerlendirilmesi.....	8
Okuma Bölümünün Değerlendirilmesi.....	8
Dinleme Bölümünün Değerlendirilmesi.....	8
Yazma Bölümünün Değerlendirilmesi.....	9
Konuşma Bölümünün Değerlendirilmesi.....	9
Sınav Sonuçları.....	9
Başarı Sınırı.....	9
Puanlar ve Seviyeler.....	10
Belgelendirme.....	10
Diğer Hükümler.....	10

1. Giriş

Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS), Türkçeyi yabancı ya da ikinci dil olarak öğrenen bireylerin okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini ölçmek üzere, “Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni”nde belirlenen yeterlik tanımları doğrultusunda Yunus Emre Enstitüsü tarafından geliştirilen, uluslararası ölçekte yılda üç defa Türkiye’de ve Yunus Emre Enstitülerinin bulunduğu ülkelerde eş zamanlı uygulanan bir dil yeterlik sınavıdır.

TYS, yabancı öğrencilerin Türkiye’ye ilgisini artırmakla birlikte söz konusu öğrencilerin iş ve eğitim başvurularının kabulünü kolaylaştırması ve daha sağlam bir düzlemde değerlendirilmesi açısından sınav katılımcılarına avantajlar sağlamaktadır.

Sınavda, başarılı olan adaylara B2, C1, C2 düzeylerinde Türkçe Yeterlik Belgesi verilmektedir. Türkçe Yeterlik Belgesi’ne sahip olan adaylar, Türkiye’de herhangi bir üniversitede eğitim hakkı kazandıklarında Türkçe hazırlık sınıfı okumaktan muaf tutulmaktadır. Ayrıca Türkçe rehberlik veya tercümanlık yapmak isteyen yabancılardan da Türkçe Yeterlik Belgesi istenmektedir.

2. Genel Hükümler

2.1. Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) Uygulama Yönergesi, “*Yunus Emre Enstitüsü Sınavları Usul ve Esasları*” temel metninin bir parçasıdır.

2.2. YYS, Türkiye’de Enstitü merkezinde, yurt dışındaki Enstitü Merkezlerinde ve Enstitünün iş birliği yaptığı kurum ve kuruluşlarda uygulanır.

3. Türkçe Yeterlik Sınavı (TYS) Nedir?

3.1. YYS; Türkçeyi yabancı dil, ikinci dil olarak öğrenen bireylerin veya Türkçe dil yeterliğini belgelendirmek isteyen herkesin “okuma, dinleme, yazma, konuşma” becerilerini ölçmek üzere, Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR)’nde belirlenen yeterlik tanımları doğrultusunda Yunus Emre Enstitüsü tarafından geliştirilen, uluslararası ölçekte yılda üç defa Türkiye’de ve Yunus Emre Enstitülerinin bulunduğu tüm ülkelerde eş zamanlı uygulanan Türkçe dil yeterlik sınavıdır.

3.2. YYS, Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR)’nde belirtilen altı seviyeden B2, C1, C2 düzeylerini belgelendirmeye yöneliktir.

4. Sınava Kaydolmak

4.1. TYS'ye katılmak isteyen bireyler, sınav kayıt formlarını ilgili sınav merkezinden veya internet üzerinden edinebilirler. Yalnızca yetkili sınav merkezine zamanında ulaşan ve usule uygun olarak yapılmış olan başvurular değerlendirilir. Sınav katılımcıları sınava kaydolurken geçerli olan *sınav usul ve esasları*, ilgili sınavın *uygulama yönergesi* ve ilgili sınavın *başvuru kılavuzunu* okuyup anladıklarını ve kabul ettiklerini beyan ederler. *Sınav usul ve esasları*, *uygulama yönergeleri* ve *sınav başvuru kılavuzunun* son sürümlerine internet üzerinden ulaşılabilir.

5. Sınav Ücreti

5.1. Ücretlendirme, sınavın yapılacağı ülkenin yerel ücret tarifesi veya uluslararası dolaşıma açık herhangi bir para cinsine göre, ülkelere göre farklılık gösterebilen tutarlarda yapılır ve tys.yee.org.tr web adresinden güncel ücret bilgisi duyurulur.

5.2. Sınav başvurusunun tamamlanabilmesi için başvuru tarihleri içinde sınav ücretinin tamamen ödenmiş olması gerekmektedir.

5.3. Ücret iadesi ve sınav ücreti ile ilgili diğer bilgiler *Yunus Emre Enstitüsü Sınavları Usul ve Esasları* metninin 8. maddesinde belirtilmiştir.

6. Sınavın Bölümleri

- Sınav 3 oturumdan oluşmaktadır. Oturumlar ve soru dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

1. OTURUM	Okuma, Dinleme	Okuma	40 soru
		Dinleme	30 soru
2. OTURUM	Yazma	Yazma-1	1 soru
		Yazma-2	1 soru
3. OTURUM	Konuşma	Karşılıklı Konuşma	7 soru
		Bağımsız Konuşma	1 soru

7. Sınav Dokümanları

TYS’de her bir aday için aşağıdaki sınav malzemeleri vardır:

- **Okuma** ve **Dinleme** bölümlerinin bir arada yer aldığı **soru kitapçığı** (A veya B kitapçık türü)
- **Okuma** ve **Dinleme** bölümlerinin işaretleneceği **cevap kâğıdı**
- **Dinleme** bölümü için **ses dosyası**
- **Yazma** bölümü kâğıtları (*Yazma-1 ve Yazma-2*)
- **Konuşma** bölümü için **konuşma kartları**

8. Sınavın Süresi

- TYS’nin 1. ve 2. oturumundaki bölümler (okuma, dinleme, yazma) grup sınavı olarak; 3. oturumundaki bölüm (konuşma) ise her bir aday için ayrı ayrı uygulanır. 1. oturum toplam 105 dakika, 2. oturum 60 dakika, 3. oturum 15 dakika olmak üzere sınavın tamamı 180 dakika sürmektedir. Oturumlar ve süreler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

1. OTURUM	Okuma	60 dakika
	Dinleme	45 dakika
2. OTURUM	Yazma-1	20 dakika
	Yazma-2	40 dakika
3. OTURUM	Karşılıklı Konuşma	10 dakika
	Bağımsız Konuşma	5 dakika
Toplam		180 dakika

8.1. Dinleme bölümündeki ses dosyalarının boyutuna bağlı olarak dinleme bölümü süresi değişiklik gösterebilir.

8.2. 1. ve 2. oturum aynı gün uygulanır. 1. oturum ile 2. oturum arasında 15 dakika ara verilir.

8.3. Katılımcı sayısının fazla olduğu sınav merkezlerinde 3. oturum, 1. ve 2. oturumdan sonraki günde/günlerde uygulanabilir.

8.4. Özel gereksinimi olan adaylar için sürelerde ve uygulama yönteminde değişiklikler yapılabilir. Bu değişikliklerin detayları **Özel Gereksinimi Olan Adaylar İçin Uygulama Yönergesi (Bedensel Engelli Adaylar Yönergesi)**'nde belirtilmiştir.

9. Sınav Tutanağı ve Yoklama Listesi

9.1. Katılımcılar ve sınav görevlileri sınavın 1. ve 2. oturumu için ayrı ayrı oluşturulmuş yoklama listelerini imzalar.

9.2. Sınavın uygulanmasına ilişkin bir tutanak düzenlenir. Sınav bilgileri (sınavın türü, katılımcı sayısı, katılmayan kişilerin isimleri, sınav merkezi, sınav tarihi ve saati) ile sınav boyunca meydana gelen olumsuzluklar, aksaklıklar tutanağa kaydedilir. Sınavda suç unsuru tespit edilirse ya da sınavdan vazgeçme durumu (**bkz. Yunus Emre Enstitüsü Sınavları Usul ve Esasları Madde 15 ve Madde 16**) söz konusu ise tutanağa detaylı bir şekilde yazılır.

10. Sınavın Uygulanması

10.1. Sınavın uygulanmasında sırasıyla “okuma, dinleme, yazma, konuşma” bölümleri takip edilir. Sınav organizasyonu bakımından gerekli görüldüğü durumlarda bu sıralama Enstitü Sınav Merkezi tarafından değiştirilebilir.

10.2. Sınav başlamadan 10 dakika önce katılımcılara **Okuma** ve **Dinleme** bölümlerinin yer aldığı **soru kitapçığı** ve bu bölümlerin yanıtlarının işaretleneceği **cevap kâğıdı** verilir ve katılımcılardan kitapçıkları göz atarak kontrol etmeleri, cevap kâğıdında yer alan aday bilgilerini doldurup kodlamaları istenir.

10.3. Sınav görevlisi tarafından sınava ilişkin kurallar hakkında katılımcılara bilgi verilir.

10.4. Yukarıdaki süreç tamamlandığında sınav başlatılır.

10.5. 1. Oturumun Uygulanması (okuma, dinleme)

- **Okuma** bölümü için **soru kitapçığında, 6 metin** ve bu metinlerle ilgili **40 soru** yer almaktadır. Katılımcılar, okuma bölümü için ayrılan süreyi soruları çözmek ve yanıtlarını cevap kâğıdına aktarmak için kullanırlar. Okuma bölümü için verilen süre tamamlandığında yanıtları cevap kâğıdına aktarmak için ek süre verilmez.

- **Dinleme** bölümü için **soru kitapçığında, 6 metin** ve bu metinlerle ilgili **30 soru** yer almaktadır. Dinleme bölümü için ayrılan süre başladığında sınav görevlisi ses dosyasını çalıştırır. Katılımcılara, dinleme bölümünün ses dosyaları içinde soruları okuma, metni dinleme, soruları yanıtlama ve yanıtları cevap kâğıdına aktarma işlemleri için süreler verilmektedir. Dinleme bölümü için verilen süre tamamlandığında yanıtları cevap kâğıdına aktarmak için ek süre verilmez.
- Okuma ve dinleme bölümleri aralıksız devam eder, teneffüs verilmez.
- **Cevap kâğıdında**, katılımcı bilgileri (ad, soyadı, aday numarası vb.) ve sınava ilişkin bilgiler (kitapçık türü, sınav yeri, sınav tarihi vb.)'in işaretleneceği bölümler ile okuma ve dinleme bölümlerine ait yanıtların işaretleneceği bölümler yer almaktadır.
- **Cevap kâğıdında** yer alan katılımcı bilgileri (ad, soyadı, aday numarası vb.) ve sınava ilişkin bilgiler (kitapçık türü, sınav yeri, sınav tarihi vb.)'in doğru yazılması ve kodlanması katılımcının sorumluluğundadır.
- Okuma ve dinleme bölümleri tamamlandığında katılımcılar tüm sınav evrakını sınav görevlilerine teslim eder.
- Bu süreç tamamlandıktan sonra 15 dakika teneffüs verilir ve teneffüsten sonra yazma bölümü başlatılır.

10.6. 2. Oturumun Uygulanması (yazma)

- Okuma ve dinleme bölümlerinden sonra 15 dakika ara verilir ve **yazma bölümünün** uygulaması başlar.
- **Yazma-1** kâğıdı ve ihtiyaç hâlinde kaşeli ya da sınav görevlisinin parafı bulunan boş ek kâğıtlar katılımcılara dağıtılır. Bu bölümde güdümlü bir konu (eksik metin tamamlama, grafik yorumlama, bir mektuba yanıt yazma, dilekçe yazma vb.) verilir ve katılımcılardan **en az 125 kelimed** oluşan, sınav kâğıdında ifade edilen yönergeye uygun bir metin yazmaları istenir. Yazma-1 için verilen süre tamamlandığında katılımcılar soruların ve metinlerin yer aldığı yazma kâğıtlarını sınav görevlisine teslim eder.
- **Yazma-2** kâğıdı ve ihtiyaç hâlinde boş ek kâğıtlar katılımcılara dağıtılır. Yöneltilen soruya karşılık olarak, yazma kâğıdında yer alan ölçütlere uygun **en az 200 kelimed** oluşan, sınav kâğıdında ifade edilen yönergeye uygun bir metin yazmaları istenir. Yazma-2 için verilen süre tamamlandığında katılımcılar soruların ve metinlerin yer aldığı yazma kâğıtlarını sınav görevlisine teslim eder.
- Yazma bölümü tamamlandığında 3. Oturum için ara verilir.

10.7. 3. Oturumun Uygulanması (konuşma)

- Sınavın üçüncü oturumunda **karşılıklı konuşma** ve **bağımsız konuşma** bölümleri yer almaktadır.
- Konuşma bölümünün 1. ve 2. oturumlar ile aynı gün uygulanacağı sınav merkezlerinde 2. oturumdan sonra en az 1 saat ara verilir.
- Konuşma bölümü, katılımcı sayısının fazla olması ya da organizasyonla ilgili başka bir zorunluluk olması sebebiyle 1. ve 2. oturumlardan sonraki günde/günlerde randevu (her bir aday için gün ve saat belirtilerek) verilerek de uygulanabilir.
- Konuşma bölümü için sınav salonuna alınan katılımcı ile sınav görevlileri tanışma niteliğinde 2-3 dakikalık bir diyalog gerçekleştirirler.
- Sınav görevlisi katılımcının aday numarası, ad ve soyadını katılımcı adına düzenlenen puanlama ölçeğine kaydeder.
- **Karşılıklı konuşma** bölümünde sınav görevlisi tarafından her bir katılımcıya -katılımcının rastgele seçeceği konuşma kartlarında yer alan konuyla ilgili- **7 soru** yöneltilir ve bu sorulara bağlı olarak görevli ile katılımcı arasında **karşılıklı konuşma** gerçekleştirilir.
- **Bağımsız konuşma** bölümünde her bir katılımcıya -katılımcının rastgele seçeceği konuşma kartlarında yer alan konuyla ilgili- **1 soru** yöneltilir. Katılımcıya seçtiği konuyu düşünmesi ve hazırlık yapması için 2-3 dakika süre verilir. Bu sürede adaya notlar alması için müsvedde kâğıt verilebilir. Sonrasında katılımcının bir **bağımsız konuşma**(tek başına konuşma/sunum) gerçekleştirmesi beklenir.
- Konuşma bölümünde 2 sınav görevlisi yer alır ve sınav süresince her ikisi de katılımcı için puanlama yapar.
- Konuşma bölümü katılımcının onayı dâhilinde ses kayıt cihazına kaydedilir. Sesinin kaydedilmesini onaylamayan bir katılımcı, sonuçların açıklanmasından sonraki itiraz sürecinde konuşma puanının yeniden incelenmesine yönelik bir itirazda bulunamayacağını kabul etmiş sayılır.
- Sınav sonunda katılımcının hazırlık aşamasında kullandığı müsvedde de dâhil hiçbir dokümanın sınav salonundan çıkarılmasına izin verilmez, tüm dokümanlar sınav görevlisi tarafından toplanır.

11. Sınavın Adımları

1. TYS'nin tarihi, başvuru zamanı, uygulanacağı yerler, sınav ücreti gibi bilgiler sınavdan en az 2 ay öncesinde belirlenir ve internet üzerinden ilan edilir.
2. TYS ile ilgilenenlerin detaylı ve sağlıklı bilgiye ulaşabilmesi için örnek TYS, sınava ilişkin usul esaslar ve yönergeler internet üzerinden yayınlanır.
3. TYS'nin uygulanacağı tarihte adaylar sınavdan en az 30 dakika önce sınav giriş evrakı ile birlikte (kimlik/pasaport, sınav giriş belgesi) sınav yerinde hazır olurlar ve sınav salonlarına alınırlar.
4. Sınavdan 10 dakika önce cevap kâğıtları ve okuma-dinleme bölümlerine ilişkin soru kitapçıkları katılımcılara dağıtılır.
5. Sınava ilişkin kurallar, sınavın başlama-bitiş saatleri hakkında katılımcılar sınav görevlileri tarafından bilgilendirilir.
6. Sınavın okuma ve dinleme bölümleri tamamlanır.
7. 15 dakika ara verilir.
8. Yazma bölümü başlar.
9. Yazma-1 ve Yazma-2 bölümü tamamlanır.
10. Konuşma bölümü için belirlenen tarih ve saatte konuşma bölümü gerçekleştirilir.
11. Sınava ilişkin tüm dokümanlar sınav görevlilerine teslim edilir.
12. Katılımcı yanıtlarının değerlendirilme süreci başlar.
13. Sınav tarihinden en geç 30 gün sonra sınav sonuçları ilan edilir.
14. Sınav sonuçları ilan edildikten sonraki 15 gün içinde katılımcılar sınava itiraz edebilirler.
15. Başarılı katılımcılar adına düzenlenen Türkçe Yeterlik Belgeleri sahiplerine teslim edilir.

12. Sınavın Değerlendirilmesi

Sınavın değerlendirilme süreci, sınav tamamlandıktan hemen sonra sınavın uygulandığı merkezde ya da Enstitünün Ankara'daki Sınav Merkezinde yürütülür.

12.1. Okuma Bölümünün Değerlendirilmesi

- Okuma bölümü katılımcı yanıtlarının yer aldığı optik cevap kâğıdı, optik okuyucu cihazlar tarafından okunur ve veriye dönüştürülür.
- Okuma bölümünde 40 soru yer almaktadır.
- Okuma bölümünden en fazla 25 puan alınabilir.

12.2. Dinleme Bölümünün Değerlendirilmesi

- Dinleme bölümü katılımcı yanıtlarının yer aldığı optik cevap kâğıdı, optik okuyucu cihazlar tarafından okunur ve veriye dönüştürülür.
- Dinleme bölümünde 30 soru yer almaktadır.
- Dinleme bölümünden en fazla 25 puan alınabilir.

12.3. Yazma Bölümünün Değerlendirilmesi

- Yazma bölümündeki katılımcı metinleri en az 2 sınav görevlisi tarafından yazma ölçeğindeki ölçütlere göre değerlendirilir.
- Yazma-1 bölümü için değerlendiricilerin verdiği puanların ortalaması alınır.
- Yazma-2 bölümü için değerlendiricilerin verdiği puanların ortalaması alınır.
- Yazma-1 ve Yazma-2 bölümlerindeki ortalama puanlar toplanır ve katılımcının yazma puanı olarak kaydedilir.
- Bir katılımcının değerlendirilme sürecinde, iki değerlendiricinin verdiği puanlar arasında büyük bir fark varsa üçüncü bir değerlendirici puanlama sürecine dâhil olur.
- Yazma bölümünden en fazla 25 puan alınabilir.

12.4. Konuşma Bölümünün Değerlendirilmesi

- Konuşma bölümü en az 2 sınav görevlisi tarafından konuşma ölçeğindeki ölçütlere göre değerlendirilir.
- Karşılıklı konuşma bölümü için değerlendiricilerin verdiği puanların ortalaması alınır.
- Bağımsız konuşma bölümü için değerlendiricilerin verdiği puanların ortalaması alınır.
- Karşılıklı konuşma ve bağımsız konuşma bölümlerindeki ortalama puanlar toplanır ve katılımcının konuşma puanı olarak kaydedilir.
- Bir katılımcının değerlendirilme sürecinde, iki değerlendiricinin verdiği puanlar arasında büyük bir fark varsa üçüncü bir değerlendirici puanlama sürecine dâhil olur.
- Konuşma bölümünden en fazla 25 puan alınabilir.

13. Sınav Sonuçları

- Her bir katılımcının 4 beceriden (okuma, dinleme, konuşma, yazma) aldığı puanlar kaydedilir.
- 4 beceri puanı toplandığında katılımcının toplam puanı ortaya çıkar.
- Sınavdan en fazla 100 puan alınabilir.

14. Başarı Sınırı

- Bir katılımcının başarılı sayılması için her bir bölümden (okuma, dinleme, yazma, konuşma) **en az %50 (12.5 puan) başarı göstermiş olması şartıyla** toplamda en az 55.00 puan almış olması gerekir.
- Bölümlerin birinden ya da birden fazlasından 12.5 puandan daha az almış bir katılımcı, toplamda 55.00'ten fazla puan olsa bile başarısız sayılır.

15. Puanlar ve Seviyeler

- TYS’de puanlar ve seviyeler şu şekildedir:

Puan	Durum	Seviye
00.00 - 54.00	Başarısız	---
55.00 - 70.00	Başarılı	B2
71.00 - 88.00	Başarılı	C1
89.00 - 100	Başarılı	C2

16. Belgelendirme

- Türkçe Yeterlik Sınavında başarılı olmuş sınav katılımcıları; üzerinde başarılı oldukları düzeyin, bölümlerden aldıkları puanların ayrı ayrı ve toplam şekilde gösterildiği bir **“Türkçe Yeterlik Belgesi”** alırlar.
- Türkçe Yeterlik Belgesi’nin geçerlik süresi 2 (iki) yıldır.
- Türkçe Yeterlik Belgesi sadece B2, C1, C2 düzeylerinde hak edilebilir.
- Türkçe Yeterlik Belgesi’nin üzerinde Yunus Emre Enstitüsü Başkanının imzası, soğuk mühür ve belge doğrulama internet adresi yer alır.
- Belgelerin doğruluğu ile ilgili teyit, belgesorgula.yee.org.tr internet adresinden yapılabilmektedir.
- Türkçe Yeterlik Belgesi’ni **kayıp** ya da **tahrip olma** gerekçesiyle yeniden talep eden katılımcıya, sınava girdiği merkeze bunu ifade eden bir dilekçe yazması ve sınava girdiği merkezdeki güncel sınav ücretinin %20’sini ödemesi koşuluyla yeni belge oluşturulur.
- Katılımcılar, sınavdan sonra -henüz Türkçe Yeterlik Belgesi oluşturulmadan- sınava girdiği merkezin yetkilisi tarafından imzalanmış, sınav bölümlerinden aldığı puanları ve toplam puanı gösteren tablonun yer aldığı bir “Sınav Sonuç Belgesi” talep edebilir. Katılımcılar, Sınav Sonuç Belgesi’ni, internet üzerinden de edinebilir.
- TYS puanı B2 düzeyinin altında olan katılımcılar için herhangi bir yeterlik belgesi/sertifika verilmaz.

17. Diğer Hükümler

17.1. Bu TYS uygulama yönergesi 15 Şubat 2018 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

17.2. Bu metin, yürürlüğe girdiği tarihten sonraki TYS uygulamaları için geçerlidir.